

دماسنجدیجی

کسب اطمینان از صحیح بودن مقادیر دمای اندازه‌گیری شده توسط دماسنجد مدرج جیبی، می‌توان از یک دماسنجد با ساقه شیشه‌ای استفاده و صحت مقادیر اندازه‌گیری شده را با آن کنترل کرد. بنابراین در هنگام قرار دادن دماسنجهای مدرج در داخل دهانه هوای گیری دقت کنید که دماسنجد را از قسمت صفحه مدرج آن جابه‌جا نکنید چرا که احتمال حرکت کردن مهره قفل شونده و خارج شدن دماسنجد از تنظیم بسیار بالا خواهد بود.

دماسنجهای جیبی دیجیتال که نمونه‌ای از آن در تصویر(2) نشان داده شده است، معمولاً نسبت به دماسنجهای آنالوگ دامنه کاربرد وسیع‌تری دارد. دامنه اندازه‌گیری متدائل در این دماسنجهای بین F 40- تا F 300 است. دقت دماسنجهای جیبی دیجیتال به طور معمول F 1±2 است که مقدار دقیق آن به مدل دماسنجد بستگی خواهد داشت. برخی از دماسنجهای دیجیتال مجهز به شیسته‌های نگهدارنده‌ای هستند که با استفاده از آنها مکان ثبت دمای اندازه‌گیری شده بر روی صفحه دیجیتال دماسنجد فراهم می‌شود. مزیت این شیسته آن است که در مکان‌هایی که به سختی قابل دسترس هستند می‌توان دمای اندازه‌گیری شده را با استفاده از این شیسته ثابت نگه داشت و پس از خارج کردن دماسنجد از آن وضعیت دمای اندازه‌گیری شده را خواند. دماسنجهای جیبی دیجیتال بسته به نیاز برای اندازه‌گیری دمابر حسب درجه فارنهایت و درجه سانتی‌گراد موجود هستند و برخی از آن‌ها قابلیت تغییر بین دو مقیاس را دارا هستند.

قطعه بی‌متال موجود در دماسنجد به صورت خمیده درآمده و نشانگر را بروی صفحه مدرج دماسنجد جابه‌جا می‌کند و بدین ترتیب مقدار خمیده شدن قطعه بی‌متال دماسنجد به عنوان معیاری برای سنجش دما مورد استفاده قرار می‌گیرد. در هنگام استفاده از دماسنجهای بی‌متال باید به این نکته توجه داشت که پس از قرارگیری دماسنجد در معرض دمای موردنظر باید زمان کوتاهی را برای ثابت شدن عقربه در محل نهایی خود صبر کرد. در تصویر (5) نمونه‌ای از یک دماسنجد بی‌متال با یک صفحه مدرج و عقربه‌ای به قطر 1 اینچ نشان داده شده است.

دماسنجهای مدرج جیبی اغلب اوقات مجهز به یک مهره قفل شونده هستند که معمولاً در قسمت پشت صفحه مدرج تعییه می‌شود. برای تنظیم کردن این دسته از دماسنجهای، ابتدا باید این مهره قفل شونده کمی شل شود و سپس عقربه دماسنجد به آرامی پیچانده و تنظیم گردد. جهت آنها مکان ثبت دمای اندازه‌گیری شده بر روی صفحه دیجیتال دماسنجد فراهم می‌شود. مزیت این شیسته آن است که در مکان‌هایی که به سختی قابل دسترس هستند می‌توان دمای اندازه‌گیری شده را با استفاده از این شیسته ثابت نگه داشت و پس از خارج کردن دماسنجد از آن وضعیت دمای اندازه‌گیری شده را خواند. دماسنجهای جیبی دیجیتال بسته به نیاز برای اندازه‌گیری دمابر حسب درجه فارنهایت و درجه سانتی‌گراد موجود هستند و برخی از آن‌ها قابلیت تغییر بین دو مقیاس را دارا هستند.

به طور کلی مزیت اصلی دماسنجهای جیبی آن است که فضای زیادی را اشغال نمی‌کنند و اندازه آن‌ها به گونه‌ای است که به راحتی می‌توان آن‌ها را در جیب پیراهن یا شلوار قرار داد. از طرفی، در این دماسنجهای بدلیل ریز بودن درجه‌بندی انجام شده، خواندن مقادیر اندازه‌گیری شده به طور دقیق کمی دشوار است. عیب دیگر این نوع دماسنجهای آن است که به راحتی از تنظیم خارج می‌شوند.

دماسنجهای مدرج شده آنالوگ که نمونه‌ای از آن در تصویر(1) نشان داده شده است در گروه دماسنجهای بی‌متال یاد فلزی قرار می‌گیرند. ساختار دماسنجهای بی‌متال به گونه‌ای است که دو لایه باریک از دو ماده فلزی با ضریب انبساط حرارتی متفاوت در داخل دماسنجد به یکدیگر چسبیده‌اند. متفاوت بودن ضریب انبساط حرارت در این دو فلز موجب می‌شود تا هنگامی که دماسنجد در معرض گرمای یا سرمای قرار می‌گیرد،

تصویر(2) نمونه‌ای از یک دماسنجد مدرج دیجیتال

تصویر(1) نمونه‌ای از یک دماسنجد مدرج جیبی و محفظه نگهداری آن